درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

آزمون درس: علوم و فنون ادبی (3)	رشته: انسانی — پایه: دوازدهم	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان تیران وکرون
مدت زمان آزمون: 100 دقیقه	تاریخ آزمون: 1404/10/2	کارشناسی سنجش و ارزش‌یابی تحصیلی
ساعت شروع : 8 صبح	امتحانات نوبت اول سال تحصیلی 05 - 1404	دبیرستان نمونه دولتی کوثر
نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	نمره با عدد: — نمره با حروف:
نام کلاس:	شماره دانش آموزی:	نام و نام خانوادگی مصحح: کیانی
سوالات در 4 صفحه	تعداد سوالات: 33 سوال	امضا و تاریخ:

ردیف	صفحه‌ی اول	بارم
	تاریخ ادبیات (2 نمره)	
1	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) «صبای کاشانی» پرچمدار سبک بازگشت ادبی است. (درست - نادرست) ب) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایش‌نامه‌ی فارسی پرداخت، میرزا آقاخان کرمانی بود. (درست - نادرست)	0.5
2	هریک از گزاره‌های گروه «الف» را به شخصیت مربوط در گروه «ب» وصل کنید. (یک مورد اضافه است.) **الف** — **ب** الف) او با تغییر سبک نگارش، تکلّف را در نثر از بین برد. — 1. یوسف اعتصام‌الملک ب) مجله‌ی بهار که نشریه‌ی ادبی محسوب می‌شد، به وسیله‌ی او منتشر شد. — 2. ملک‌الشعرای بهار 3. قائم مقام فراهانی	0.5
3	کدام یک از موارد مشخص‌شده در رابطه با «میرزاده‌ی عشقی» نادرست است؟ درست کنید. «شاعر، روزنامه‌نگار، نمایش‌نامه‌نویس و نظریه‌پرداز (1) دوره‌ی مشروطیت بود، مهم‌ترین اثر او «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» است (2) که نمایشنامه‌ای منثور است. (3)	0.5
4	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) ادیب‌الممالک فراهانی از شاعران و نویسندگان دوره‌ی (بازگشت – بیداری) بود. ب) در دوره‌ی مشروطه، بیش‌ترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های (تاریخی – فلسفی) بود.	0.5
	سبک‌شناسی (2 نمره)	
5	درستی و نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) شاعران دوره‌ی بیداری، تخیلات سرایندگان پیشین را در نظر داشتند. ب)از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان است.	0.5
6	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) (شعر – نثر) در دوره‌ی بیداری، به عنوان زبان برنده‌ی نهضت در اختیار روزنامه‌ها قرار گرفت. ب) (گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد – نوآوری در عرصه‌ی تخیّل) زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد.	0.5
7	کدام یک از عبارت‌های زیر نشان‌دهنده‌ی سطح زبانی نثر دوره‌ی بیداری است؟ الف) بیش‌تر شدن ترکیب‌های عربی ناآشنا ب) ورود لغات انگلیسی و فرانسوی به زبان فارسی پ) کاهش لفظپردازی‌های بیجا در نامه‌ها	0.25
8	مفهوم آزادی در شعر دوره‌ی بیداری، مترادف با مفهوم ..... غربی است.	0.25
9	هر یک از مفاهیم «وطن» و «بیگانه‌ستیزی» مربوط به کدام یک از بیت‌های زیر است؟ الف) چون نگریم ز درد و چون ننالم؟ / دزد را چو محرم به خانه کردم ..... ب) در محیط طوفان‌زا ماهرانه در جنگ است / ناخدای استبداد با خدای آزادی	0.5
	موسیقی شعر (6 نمره)	
10	نوع وزن ابیات زیر را بگویید. (همسان تک‌لختی – همسان دولختی – ناهمسان) الف) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست / طبیب جان خرابم کسی ورای تو نیست ..... ب) کشتی شکستگانیم ای باد شرطه برخیز / باشد که بازبینیم دیدار آشنا را	0.5
11	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) در تقطیع کلمه‌ی «ساقی ما» به صورت « U - - - » اختیار زبانی در هجای دوم و سوم دیده می‌شود. ب) در بیت زیر، اختیار زبانی حذف همزه در «هجای هشتم» مصراع دوم صورت نگرفته است. «پس سوی کاری فرستاد آن دگر / تا از این دیگر شود او با خبر»	0.5

ادامه سؤالات در صفحه دوم

www.kanoon.ir

ردیف	صفحه‌ی دوم	بارم
12	اختیار زبانی «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» در کدام گزینه به‌کار نمی‌رود؟ الف) کمان ابرویش ب) آهوی دشت پ) سوی من ت) مویی سپید	0.25
13	در کدام یک از واژگان زیر، مصوت بلند «ای» همواره کوتاه است؟ الف) زیبا ب) جادویی پ) گیاه ت) می‌دانی	0.25
14	اختیار زبانی مشترک دو بیت زیر را بگویید. ..... الف) به صد جان ارزد آن رغبت که جانان / نخواهم گوید و خواهد به صد جان ب) سعدی نظر از رویت کوته نکند هرگز / ور روی بگردانی، در دامنت آویزد	0.5
15	بیت «در دام فتاده آهویی چند / محکم شده دست و پای در بند» با کدام بیت از نظر اختیار زبانی « تغییر کمیّت مصوّت‌ها» برابر است؟ الف) سوی چاره گشتم ز بیچارگی / ندادم بدو سر به یکبارگی ب) همه برگ بودن همی‌ساختی / به تدبیر رفتن نپرداختی	0.5
16	با توجه به بیت «نه سبو پیدا در این حالت، نه آب / خوش ببین والله اعلم بالصّواب» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. الف) اختیار زبانی « امکان حذف همزه» در چندمین رکن مصراع اول دیده می‌شود؟ ..... ب) کدام اختیار زبانی در هجای اول از مصراع اول دیده می‌شود؟	0.5
17	کدام بیت را نمی‌توان به شکل همسان، تقطیع هجایی کرد؟ الف) همّت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند ب) لبخند تو خلاصه‌ی خوبی‌ها است / لختی بخند، خنده‌ی گل زیبا است	0.5
18	با توجه به بیت «ماه فرو ماند از جمال محمّد / سرو نباشد به اعتدال محمّد» به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. الف) پایه‌های آوایی سوم و چهارم مصراع دوم را بنویسید. .... ب) نشانه‌های هجایی رکن اول و دوم از مصراع اول را بنویسید. .... پ) اختیار زبانی در چندمین هجا و چندمین پایه از مصراع اول وجود دارد؟	1.5
19	هر بیت را به وزن مربوط به آن وصل کنید. الف) درد عشقی کشیده‌ام که مپرس / زهر هجری کشیده‌ام که مپرس ب) از کرده‌ی خویشتن پشیمانم / جز توبه ره دگر ندانم پ) آتش حبّ‌الوطن چو شعله فروزد / از دل مومن کند به مجمره اسپند ت) بیا به خانه‌ی آلاله‌ها سری بزنیم / ز داغ، با دل خود حرف دیگری نزنیم 1. مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن 2. فاعلاتن مفاعلن فعلن 3. مفتعلن فاعلات مفتعلن فع 4. مستفعل فاعلات مستفعل	1
	زیبایی‌شناسی (6 نمره)	
20	آرایه‌ی مناسب را به هر یک از ابیات زیر وصل کنید. (یک مورد اضافه است) الف) روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می‌ریزد، آن زر می‌زند ب) آب آتش‌فروز عشق آمد / آتش آب‌سوز عشق آمد پ) یار بی‌پرده از در و دیوار / در تجلّی است یا اولی‌الابصار ت) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی 1. تلمیح 2. تضمین 3. لف و نشر 4. تضاد 5. متناقض‌نما	1
21	واژه‌های ..... و ..... در بیت زیر، سبب خلق آرایه‌ی «مراعات نظیر» شده است؟ «مه روشن میان اختران پنهان نمی‌ماند»	0.25
22	بیت زیر را از دید آرایه‌ی «متناقض‌نما» مورد بررسی قرار دهید. «ما با توایم و با تو نه‌ایم؛ اینت بوالعجب / در حلقه‌ایم با تو و چون حلقه بر دریم»	0.5
23	در بیت زیر، نشرها را مشخص کنید و نوع لف و نشر را نیز بگویید. اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم، شنیدم، از تو شنیدم» نشر 1: ..... نشر 2: ..... نوع لف و نشر:	0.75

ادامه سوالات درصفحه سوم

www-kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان تیران وکرون
نام کلاس:	شماره‌ی دانش آموزی:	کارشناسی سنجش و ارزش‌یابی تحصیلی
آزمون درس: علوم و فنون ادبی (3)	امتحانات نوبت اول سال تحصیلی 05– 1404	دبیرستان نمونه - دولتی کوثر

آرزو رضوی

ردیف	صفحه‌ی سوم	بارم
24	آرایه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم / چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم» (متناقض‌نما - تضاد) ب) دو کس دشمن ملک و دین‌اند: پادشاه بی‌حلم و زاهد بی‌علم. (تلمیح – لف‌ونشر)	0.5
25	شاعر در بیت زیر به چه اتفاق تاریخی اشاره می‌کند؟ اشاره به این اتفاق، سبب پیدایش چه آرایه‌ی ادبی شده است؟ «با ابر گیسوانش در باد / باز آن سرود اناالحق / ورد زبان اوست.»	0.5
26	تضمین را در سروده‌ی زیر به‌درستی مشخص کنید. حافظ در این سروده، شعر کدام شاعر را تضمین کرده است؟ «خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی»	0.5
27	کدام یک از آرایه‌های «لف و نشر – اغراق – تضاد – تناقض» در بیت زیر به‌کار نرفته است؟ «فرورفت و بررفت روز نبرد / به ماهی نم خون و بر ماه گرد»	0.5
28	تلمیح مشترک دو بیت زیر را بگویید. ..... الف) یا رب این آتش که بر جان من است / سرد کن زان سان که کردی بر خلیل ب) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ / نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا	0.5
29	برای هر یک از ابیات زیر، یک آرایه بگویید. (آرایه‌ی هر گزینه با آرایه گزینه‌های دیگر متفاوت باشد.) الف) بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است ..... ب) دولت عشق بین کز سر فقر و افتخار / گوشه‌ی تاج سلطنت می‌شکند گدای تو ..... پ) بگشود گره ز زلف زر تار / محبوبه‌ی نیلگون عماری ..... ت) چیست این سقف بلند شاده‌ی بسیار نقش / هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست	1
	نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)	
30	با توجه به شعر زیر از عارف قزوینی پاسخ دهید. گریه را به مستی بهانه کردم شکوه‌ها ز دست زمانه کردم آستین چو از چشم برگرفتم سیل خون به دامان روانه کردم از چه روی چون ارغنون ننالم از جفایت ای چرخ دون ننالم؟ چون نگریم ز درد و چون ننالم دزد را چو محرم به خانه کردم الف) قالب شعر چیست؟ ..... ب) این قالب در دوره‌ی (بیداری – بازگشت) ظهور پیدا کرد. پ) یک آرایه‌ی ادبی برای ترکیب مشخص‌شده بنویسید. ..... ت) شاعر پایبند به ردیف و قافیه است. (درست – نادرست)	1
31	با توجه به متن زیر از «دهخدا» پاسخ دهید. «باری چه دردسر بدهم؟ آن‌قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می‌بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف‌ها یادش رفته. تا یک فرّاش قرمزپوش می‌بیند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد!» الف) کدام یک از ویژگی‌ها در متن بالا نیست؟ 1. عامیانه‌نویسی 2. تکلّف ب) مفهوم «هول شدن» از کدام عبارت برداشت می‌شود؟ ..... پ) یک واژه‌ی غربی وارد شده در این نثر را بنویسید. ..... ت) مجموعه نوشته‌های طنزآمیز سیاسی-اجتماعی این نویسنده چه نام دارد؟	1
32	با توجه به اشعار زیر پاسخ دهید. الف) جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن «ادیب‌الممالک فراهانی» ب) گر این چنین به خاک وطن، شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟ «میرزاده‌ی عشقی» پ) یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران / تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند «محمدتقی بهار» ت) فرخی ز جان و دل می‌کند در این محفل / دل نثار استقلال، جان فدای آزادی «فرخی یزدی» 1. درون‌مایه‌ی مشترک این چهار بیت چیست؟ ..... 2. در بیت «پ» از چه کلمه‌ای، معنای «آزادی‌خواهان» برداشت می‌شود؟	1

www-kanoon.ir

ردیف	صفحه‌ی چهارم	بارم
	3. شاعر بیت «ب» از شاعران دوره‌ی بیداری بود و نوآوری‌هایی نیز در عرصه‌ی تخیل پدید آورد. (درست – نادرست) 4. شاعرِ بیت «ت» را به چه سبب به زندان انداختند؟	
33	شعر زیر را از نظر ویژگی‌های تاریخی دوره‌ی بیداری بررسی نمایید. ای مرغ سحر چو این شب تار بگذاشت ز سر سیاهکاری وز نفحه‌ی روح‌بخش اسحار رفت از سر خفتگان خماری بگشود گره ز زلف زر تار محبوبه‌ی نیلگون عماری یزدان به کمال شد پدیدار و اهریمن زشت‌خو، حصاری یاد آر ز شمع مرده یاد آر	1

نبینی باغبان چون گل بکارد ... چه مایه غم خورد تا گل برآرد؟ «فخرالدین اسعد گرگانی»